

Duikmagazine

april/mei 2009 jaargang 10 nr. 2 prijs: € 4,65

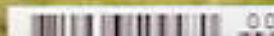
Verborgen leven van
□ *Cowries*

Droomwereld
□ *Great Barrier Reef*

Bergmeren

DUIK IN DE HOOGTE

Cocos en Malpelo
□ zwemmen met
Honderden Hamerhaaien

Zwitserland

Onder in de Europese top

Dat Zwitserland één van de mooiste landen binnen Europa is, weet iedereen. Ieder jaargetijde heeft zijn charmes en er zijn het hele jaar door leuke activiteiten. Bovendien is het zowel boven als onder de waterspiegel mooi.

Tekst & fotografie: Filip Staes

Het water in de bergmoores is enorm helder.

Het regent als we het kanton Schwyz binnenrijden. Onze eindbestemming ligt echter hoog en droog naast het Vierwoudstedenmeer. Vlakbij het stadje Brunnen gaan we een steile weg op richting Morschach. Het kleine dorpje is gedurende één week onze uitvalsbasis voor een aantal uitstappen. Koen

Spierings van Diving Nomads staat ons op te wachten. Hij belooft een fijne week met mooie duiken, maar het weer moet wel wat beter gaan meewerken. Hij wijst een rivier aan die uit het Muotadal komt en het Vierwoudstedenmeer inloopt. Door de vele regen van de afgelopen weken loopt er een bruine smurrie in het meer. "Als

het ophoudt met regenen, wordt het superhelder", zegt Koen. "Maar dat zal pas morgen zijn."

De volgende dag verkennen we de omgeving. We klimmen de bergen op en genieten van een prachtig panorama. Enkele honderden meters boven het Vierwoudstedenmeer heb je een fascinerend uitzicht, waardoor je bijna tot in Luzern kan kijken.

We rijden door het mooie Muotadal langs een weg waar een brug overdekt is in prachtig houtwerk. Achterin het dal ligt een gasthof met een fantastisch uitzicht. In Schwyz zien we mooi beschilderde gevels. We stoppen even bij het winkelcentrum van de plaatselijke chocoladefabriek. Het weer zit mee. Het is bewolkt, maar er is nog geen druppel gevallen en de vooruitzichten zijn goed.

Diving Nomads

De van oorsprong Nederlandse instructeur Koen Spierings en zijn Zwitserse vrouw Astrid Landl vormen de Diving Nomads. Sinds kort zijn ze te vinden in Morschach, kanton Schwyz. Dat is vlakbij het Vierwoudstedenmeer. Ze geven duikopleidingen volgens PADI en SDI/TDI en organiseren duiktrips. Het unieke is dat ze niet alleen vanuit de thuisbasis opleiding geven, maar zich ook kunnen verplaatsen. Koen is de eerste Scubility instructeur in Zwitserland. Dankzij het SDI/TDI scubility programma kunnen mensen met een handicap zich onderwater begeven. www.divingnomads.com

Het idyllische zicht van Muotadal.

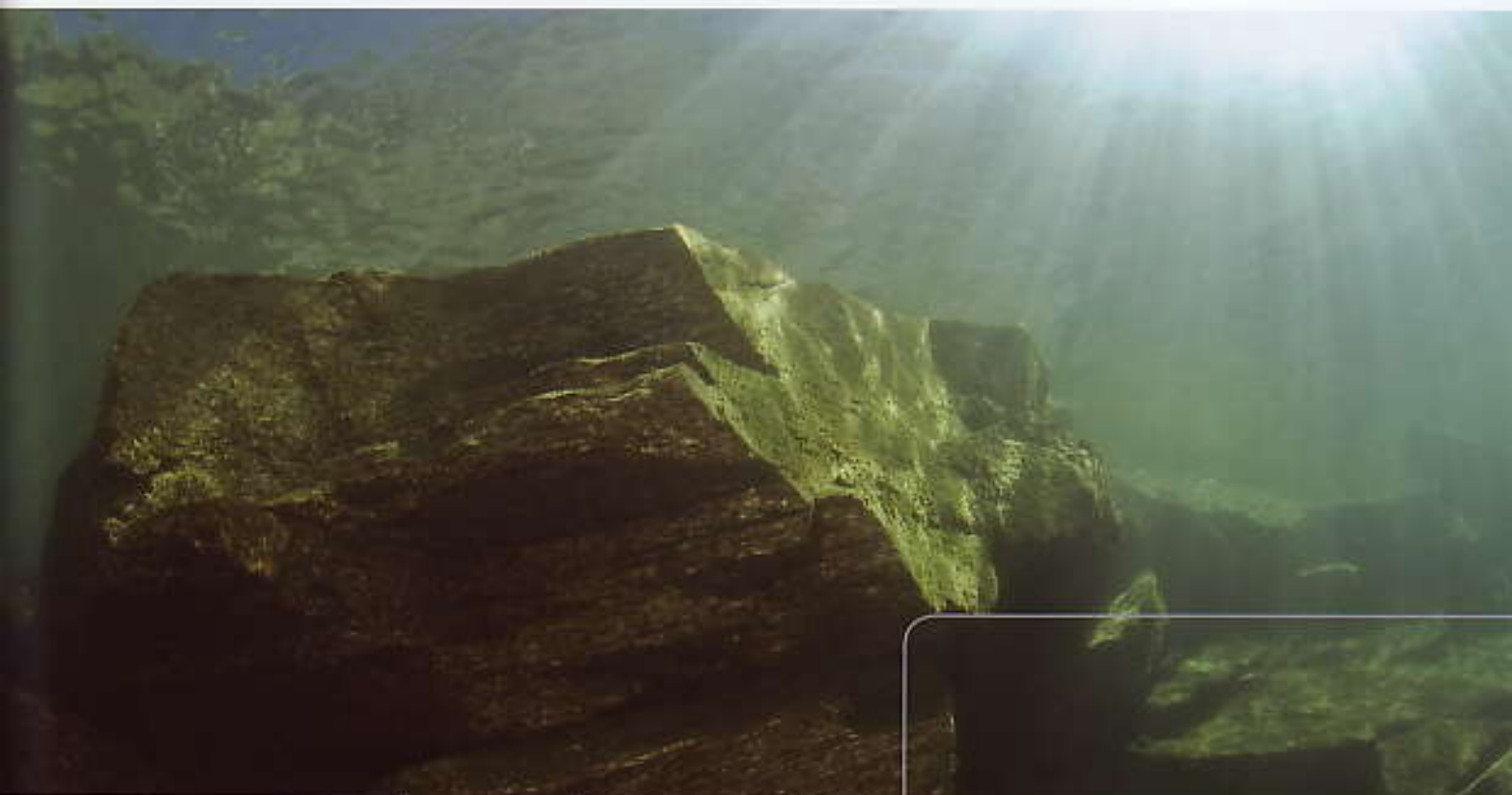
Sisikom is een geliefde surf-plek, maar de onderwaterwereld is ook een kijkje waard.

Het gedenkteken in Sisikom herinnert de watersporters aan de onbekende diepte van het water.

Boven de **2000 meter**
is pas **écht**
bergmeerduiken

Boven ons staan mensen op de brug.

De granieten rotsblokken in Verzasca zijn uitgehouwen door de sterke stroming.

Een aparte *belevenis* om tussen hoge granieten muren te zwemmen

Geen beginners

Onze eerste duik begint op 450 meter boven zeeniveau. We duiken op het Bruno-wrak in Brunnen. Het schip is 24 meter lang en weegt dertig ton. Bruno is in 1905 gebouwd en deed dienst als vrachtschip voor verschillende firma's. Op 21 april 2007 werd het afgezonken door de plaatselijke duik- en watersportclub. Het wrak ligt slechts vijftig meter van de kant op vijftien meter diepte. Via de aangelegde trap kun je te water gaan.

Het huisrif van Diving Nomads ligt aan de andere kant van Brunnen. Sisikom is een

favoriete plaats voor surfers. Er staat een groot houten kruis ter nagedachtenis aan een overleden duiker; iemand die hier in het water gegaan en verdwenen is. Volgens Koen is de diepte hier onbekend. Voorzichtig klauteren we het water in en duiken langs een plateau dat tot vijftien meter loopt. Daar is een drop off. We volgen de verticale wand tot bijna veertig meter. Goed uittrimmen is de boodschap. Het voelt een beetje vreemd aan te weten dat er geen bodem te zien is, enkel een zwart gat. Geen plek voor beginners. We stijgen op langs de imposante rots-

muur en krijgen weer daglicht te zien. Enkele baarzen zwemmen voorbij. Op verschillende plaatsen zie ik zoetwatermosseltjes. Als we aan de oppervlakte komen, zien we de rotswanden verder omhoog lopen tot aan de besneeuwde toppen. In de Zugersee duiken we bij de plaats Mikado. Overal liggen boomstammen door elkaar, waardoor de naam erg toepasselijk is. Het zicht valt tegen door de overvloedige regen van de voorbije week. We besluiten om de volgende dag ons geluk in het zuiden van Zwitserland te beproeven.

Granieten muren

Ik sta op de Verzasca dam bij Locarno in het kanton Tessin, waar James Bond vanaf sprong in de film Goldeneye. De dam is 220 meter hoog. Je kan er een van de hoogste bungeesprongen ter wereld maken. Enkele jonge waaghalzen springen zonder angst de diepte in. Onderaan geen water, maar stenen en rotsblokken. De val duurt ongeveer 7,5 seconden met meer dan 120 kilometer per uur.

Wij zijn echter voor het duiken gekomen. Iets verder in de bergen ligt een aantal mooie duikplekken in de rivier. Het speciale aan duiken in de Verzasca zijn de granieten rotsblokken die uitgehouwen zijn door de sterke stroming. De tekeningen die ontstaan in het graniet zijn prachtig. Het water is koud en glashelder. Op verscheidene plaatsen staan waarschuwingborden die aangeven dat zwemmen of duiken niet zonder gevaar is. Er gebeuren elk jaar ongelukken. In de zomer, wanneer het enkele dagen niet heeft geregend, staat de rivier laag in z'n bedding. Er kan dan gedoken worden op enkele plaatsen waar het wat dieper en breder is. We gaan te water bij de Römerbrug. De plek ligt vol met zonnebaders en enkele waaghalzen die van de brug in het water springen. Het weer werkt nu in ons voordeel; het begint te regenen als we te water gaan en we hebben binnen de kortste keren het rijk alleen. Het is een hele klim over de rotsen naar beneden. Maar de moeite wordt beloond zodra je je hoofd onder water steekt. We zwemmen tegen de stroming in richting brug. Op zes meter diepte, het diepste punt, zien we enkele mensen boven ons op de brug staan. Forellen zwemmen ons moeiteloos voorbij. Het is een aparte belevenis, zo tussen hoge granieten muren door te zwemmen. Verderop wordt het smaller. De stroming wordt voelbaar sterker en er is geen doorkomen aan. Zachtjes laten we ons terugbrengen naar waar we vandaan kwamen. De klim terug naar boven lijkt veel makkelijker te gaan.

Rotsen

Boven de 2000 meter duiken is pas écht bergmeerderduiken. In de regio Fusio, iets voorbij de Valle Verzasca, liggen er enkele bergmeren op die hoogte. Er zijn

niet veel plekken waar je met de auto zo hoog kan. Hoogtevrees is lastig hier met al die haarspeldbochten.

We passeren drie stuwdammen en enkele moedige mountainbikers. We komen ver boven de boomgrens uit en het uitzicht alleen is al de moeite waard. Ondanks de stralende zon voelt het redelijk fris aan. Gelukkig hebben we onze droogpakken bij. We gaan te water bij een meertje dat

besneeuwde plekken. Enkele vissers staan aan de kant. Het water is helder en de zon speelt met het water. Grote rotsblokken bezaaien de bodem. Meer dan die rotsblokken en enkele vissen is er niet te zien, maar de ervaring en het avontuurlijke aspect laat de adrenaline rijkelijk vloeien. Er zijn hier nog niet veel duikers geweest en dat maakt het wel een hele speciale afsluiting van deze reis. ☺

Alpenhoornblazers.

Praktische INFORMATIE

Reis: In anderhalf uur tijd vlieg je van Amsterdam naar Zwitserland. Met de auto ben je — afhankelijk van de bestemming — zo'n acht tot tien uur onderweg. Op de Zwitserse autowegen is een wegevignet verplicht. Deze kan vooraf via internet worden gekocht of ter plaatse aan de grens.

Klimaat: Landklimaat en boven de 1500 meter een hooggebergteklimaat

Valuta: Zwitserse franken (CHF)

Vaccinaties: Niet verplicht

Taal: Zwitserland heeft vier officiële talen: Duits, Frans, Italiaans en Reto-Romaans. Het merendeel is Duitssprekend, al dan niet met Zwitsers dialect ook wel 'Schwitserdütsch' genoemd. Zwitsers in de toeristische sector spreken vaak ook Engels.

Reisdocumenten: Een geldig paspoort of identiteitsbewijs.

Tijdsverschil: Geen.

Beste reistijd: Het hele jaar door, afhankelijk van de gewenste activiteiten.

Activiteiten: Aleriel buitensporten zoals mountainbike, paragliding, canyoning, zeilen, surfen, klimmen, abseilen, golfen, hiking, enz...

Logies: 1 camping in Morschach, 3 in Brunnen.

Vakantiewoningen: Landall Green Park, appartementen, gastenkamers, pensions, hotels.

Wellness en Spa: Eén in Stoos op 1300 meter hoogte, 1 in Morschach (Swiss holiday park).

Omgeving: Twee stellierte tandradbanen van Europa (Stoos en Pilatus), chocoladefabriek in Schwyz, verkeersmuseum in Luzern, muziekfestivals, boottochten, alpenhoornblazers iedere woensdagavond in de zomer in Brunnen, glasblazerij in Hergiswiler.

Zicht: Gemiddeld meter.

Diepte: meter diep.

Soorten duiken: Ijsduiken, hoogte duiken, nachtduiken, technisch duiken (nitrox ed.)